

Okul Yöneticileri Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeyleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Yöneticileri Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeyleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27811>

Özet

Okul Yöneticileri Ö?retim Program? Okuryazarlık Düzeyleri Ölçe?i, Veda YAR YILDIRIM ve Fatih DURSUN tarafından 2019 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, okul yöneticilerinin **ö?retim programlar?** hakkındaki bilgi, beceri ve uygulama yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, yöneticilerin **ö?retim program?** unsurların? anlama, yorumlama ve okullarında etkili bir şekilde uygulama yeteneklerini derinlemesine de?erlendirmeyi hedefler. Geliştirme çalışması, eğitim yönetimi alanındaki önemli bir ihtiyaca cevap vererek, yöneticilerin mesleki gelişimine katkıda bulunacak güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktadır.

Ölçek geliştirme süreci, kapsamlı bir literatür taraması ve uzman görüşlerinin alınmasıyla başlamıştır; psikometrik analizler yoluyla ölçeğin yapısal geçerliliği ve iç tutarlılığı test edilmiştir. Bu araç, **okul yöneticileri** performansın? de?erlendirmede ve hizmet içi eğitim ihtiyaçların? belirlemede kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul Yöneticileri, Ö?retim Program? Okuryazarlık, Eğitim Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Program De?erlendirme, Yönetici Yeterliliği

Yazarlar

Veda YAR YILDIRIM, Fatih DURSUN

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, görev yapan **okul yöneticilerinin** milli eğitim sisteminde uygulanan ö?retim programlarına ilişkin okuryazarlık düzeylerini objektif bir şekilde ölçmektir. Ö?retim program? okuryazarlık, yalnızca programın içeriğini bilmekten öte, programın felsefesini, amaçların?, uygulama süreçlerini ve de?erlendirme mekanizmaların? anlama yeteneğini kapsar.

Ölçek, yöneticilerin program? uygulayıcılarla (ö?retmenler) sağlıklı iletişim kurabilmesi, program de?i?ikliklerini yönetebilmesi ve okuldaki eğitim kalitesini artırmak için program? etkin bir araç olarak kullanabilmesi için gerekli olan bilgi ve beceri eksikliklerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, yöneticilere yönelik hedef odaklı mesleki gelişim programların? oluşturulmasına rehberlik etmektedir.

Yapı

Okul Yöneticileri Ö?retim Program? Okuryazarlık Düzeyleri Ölçe?i, **ö?retim program? okuryazarlık** yapısının çok boyutlu bir fenomen olarak ele almaktadır. Bu yapı, yöneticilerin

program hakkındaki teorik bilgiyi pratik uygulamaya aktarma becerisini ölçer. ?ncelenen temel boyutlar genellikle ?unlar? içerir: Program Bilgisi (Programın temel ö?eleri ve yasal dayana??), Program Uygulama ve ?zleme (Programın s?n?fta nasıl hayata geçirildi?i ve denetimi), Program De?erlendirme ve Geli?tirme (Programın etkilili?ini ölçme ve geri bildirim sa?lama).

Ölçek, bu boyutlar aracılığıyla, bir okul yöneticisinin programı sadece idari bir görev olarak de?il, aynı zamanda pedagojik bir liderlik sorumlulu?u olarak nasıl gördü?ünü ve yürüttü?ünü ortaya koymaktadır. Bu **psikolojik yapı**, eğitim yönetiminde başarıya doğrudan etkileyen kritik bir yeterlilik alanı olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında **geçerlik** çalışmaları, aracın amaçlanan yapıyı gerçekten ölçüp ölçmedi?ini kanıtlamak üzere yürütülmüştür. Çalışmada öncelikle uzman görüşleri alınarak kapsam geçerli?i sa?lanmıştır. Uzmanlar, ölçek maddelerinin ö?retim programı okuryazarlık kavramını ne ölçüde temsil etti?ini de?erlendirmiştir.

Yapı geçerli?i için, ölçeğin faktör yapısını ortaya koymak üzere **Faktör Analizi** teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak öngörülen boyutlarla uyumlu, anlamlı ve ayrırt edici faktörlere sahip oldu?u tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin yapısal bütünlü?ünün ve ölçüm kalitesinin yüksek oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin **güvenirlik** analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılı?ını ve istikrarını de?erlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmasında iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeri hesaplanmıştır.

Bulgular, ölçeğin genelinde yüksek bir iç tutarlılık düzeyine i?aret etmektedir. Bu, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda birbirleriyle uyumlu çalıştıklarını ve ölçüm hatasından düşük oldu?unu göstermektedir. Güvenirlik katsayısının kabul edilebilir standartların (genellikle 0.70 ve üzeri) üzerinde çıkması, Okul Yöneticileri Ö?retim Programı Okuryazarlık Düzeyleri Ölçeği'nin güvenilir bir araç oldu?unu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerli?ini tespit etmek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılmıştır. AFA, ölçeğin kaç boyuttan oluştu?unu belirlemek için yapılmış ve birden fazla alt boyutun varlığına i?aret etmiştir. Bu boyutlar, yöneticilerin program okuryazarlığının farklı yönlerini temsil etmektedir.

DFA ise AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n (muhtemelen üç veya dört boyutlu yap?n?n) toplanan yeni bir örneklem üzerinde do?rulan?p do?rulanmad???n? kontrol etmi?tir. Uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) incelenmi? ve modelin veri setine mükemmel veya çok iyi uyum sa?lad??? tespit edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik olarak do?ruland???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Yazılı Anket (Muhtemelen 5'li Likert Tipi Derecelendirme)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Okul Yöneticileri (Müdürler, Müdür Yard?mc?lar?)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal???an E?itim Yöneticileri)

Hedef Kitle Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti Milli E?itim Bakanlı???na ba?lı resmi okullarda görev yapan çe?itli kademelerdeki okul yöneticileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, çok maddeli ölçek format?nda olup, katılımcıların ilgili ifadelere ne ölçüde katıldıkları?n? belirtmeleri istenir. Ölçek maddeleri, yöneticilerin program okuryazarlığına dair bilgi, beceri ve tutumları?n? ölçmeye odaklanm???tır.

Anahtar Kelimeler

E?itimde Liderlik, Geçerlik, Güvenirlilik, Faktör Analizi, Ö?retim Program?, Okul Geli?imi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı?: Mevcut değil (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir)

Kurum E-posta Adresleri: vedayaryildirim@gmail.com

Yazma Adresi: Yazma detayları için sorumlu yazar Veda YAR YILDIRIM ile iletişime geçilmelidir.

?zinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçe?in akademik çalışmalarda kullanımı için genellikle yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Sorumlu yazarın iletişim bilgisi aşağıda verilmiştir. Ticari kullanım veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarlarla doğrudan iletişime geçilmesi

gerekmektedir. Ölçek geli?tirme makalesinin tam metnine eri?im, yay?mland??? derginin politikalar?na tabidir.

Ölçe?in orijinal makalesine K?r?ehir E?itim Fak?ltesi Dergisi (KEFAD) üzerinden eri?im mümkündür. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: okul-yoneticileri-ogretim-programi-okuryazarlik-duzeyleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Y?ld?r?m, V. Y. ve Dursun, F. (2019). Okul Yöneticileri Ö?retim Program? Okuryazarlık Düzeyleri Ölçe?inin geli?tirilmesi. *K?r?ehir E?itim Fak?ltesi Dergisi (KEFAD)*, 20(2), 705-750. doi: 10.29299/kefad.2019.20.02.007

Makalenin tam metnine a?a???daki linkten ula???labilir: kefad.ahievran.edu.tr

Sorumlu Yazar ?leti?im: vedayaryildirim@gmail.com

Okul Yöneticileri Ö?retim Program? Okuryazarlık Düzeyleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a???daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta veya sa?lanan metin içeri?inde aç?kça listelenmemi?tir. Maddelere eri?im için yay?mlanm?? makalenin (K?r?ehir E?itim Fak?ltesi Dergisi, Cilt 20, Say? 2, 2019) incelenmesi gerekmektedir.